

हवामान आधारित कृषि सल्ला
ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, जिल्हा कृषि हवामान केंद्र,
कृषि विज्ञान केंद्र, मोहोळ, सोलापूर.

दूरध्वनी - (०२१८९) २३३००१

ईमेल - damu.kvkmohol@gmail.com

(२१७) हवामान अंदाजावर आधारित कृषि सल्ला समितीची साप्ताहिक बैठक दिनांक २८/०६/२०२२

मागील आठवडयातील हवामान (दि.२२.०६.२०२२ ते २८.०६.२०२२)							हवामान घटक	पुढील पाच दिवसांचा हवामान अंदाज (दि.२९.०६.२०२२ ते ०३.०७.२०२२)				
२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	दिनांक	२९	३०	०१	०२	०३
५२.८	०.०	१.०	०.०	१२.८	०.४	१.४	पाऊस (मि. मी.)	१५.०	२०.०	२०.०	१०.०	५.०
३३.०	३२.८	३३.२	३३.८	३२.४	३१.९	३०.०	कमाल तापमान (अं. से.)	३४.०	३५.०	३३.०	३२.०	३५.०
२३.३	२४.२	२४.२	२४.०	२३.६	२३.६	२२.१	किमान तापमान (अं. से.)	२१.०	२२.०	२१.०	२१.०	२२.०
ढगाळ	ढगाळ	अंशतः ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढग स्थिति (आकाश)	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ
६५	६४	६६	६४	६६	६६	८४	सकाळची सापेक्ष आद्रता (%)	७४	७४	७५	७५	७४
६५	४४	४४	४१	६५	६४	--	दुपारची सापेक्ष आद्रता (%)	४६	४८	५७	५४	५५
१.९	३.७	३.७	३.७	३.७	३.७	९.७	वाऱ्याचा वेग (किमी/तास)	२४.०	२४.०	२६.०	२७.०	२७.०

हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला

पीक	अवस्था	कृषि विषयक सल्ला
हवामान सारांश		<p>भारतीय हवामान खात्याच्या प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई यांचे कडून प्राप्त झालेल्या हवामान अंदाजानुसार सोलापूर जिल्ह्यामध्ये दिनांक २८ जून ते ०३ जुलै २०२२ दरम्यान तुरळक ठिकाणी हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे.</p> <p>कमाल तापमान ३२ अंश सेल्सिअस ते ३५ अंश सेल्सिअस पर्यंत तर किमान तापमान २१ अंश सेल्सिअस ते २२ अंश सेल्सिअस पर्यंत राहण्याची शक्यता आहे. सकाळची सापेक्ष आद्रता ७४ ते ७५ % तर दुपारची सापेक्ष आद्रता ४६ ते ५५ % दरम्यान राहण्याची शक्यता आहे. वाऱ्याचा वेग ताशी २४ किमी ते २७ किमी पर्यंत राहण्याची शक्यता आहे.</p>
विस्तारित श्रेणी अंदाज (ईआरएफएस)		<p>विस्तारित अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मध्य महाराष्ट्रात विभागात (सोलापूर, धुळे, नंदुरबार, जळगाव, नाशिक, अहमदनगर, पुणे, सातारा, सांगली, कोल्हापूर) दिनांक २९ जून ते ०५ जुलै २०२२ दरम्यान पावसाचे प्रमाण सरासरी एवढे राहण्याची शक्यता आहे.</p> <p>कमाल तापमान सरासरीपेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे.</p> <p>किमान तापमान सरासरी एवढे राहण्याची शक्यता आहे.</p>
सामान्य सल्ला		<ul style="list-style-type: none"> ➤ खरीप नियोजनकरिता पेरणी पूर्व कामे सुरू करावीत (उगवण क्षमता तपासणे, जमिनीतील अन्नद्रव्य तपासणे दर्जेदार व प्रमाणित बियाणाचे नियोजन करणे, मशागतीची कामे करणे) ➤ शेतकरी बंधूंनी स्वता:कडे सोयाबीन बियाणे उपलब्ध असल्यास बियाण्याची उगवण क्षमता तपासून घेण्याची चाचणी करावी. ➤ हवामान अंदाजावर आधारित कृषिसल्ला व हवामानाच्या पूर्वानुमानाकरिता मेघदूत या मोबाइल ॲपचा वापर करावा. विजेच्या अंदाजाच्या पूर्वानुमानाकरिता दामिनी मोबाइल ॲपचा वापर करावा.
संदेश		<p>जमिनीची पूर्व मशागत करून शेत पेरणीसाठी तयार ठेवावे. चांगला पाऊस झाल्यावर (२-३ दिवसात ७५ ते १०० मिमी) वापशावर पेरणी करावी.</p>
सोयाबीन	पेरणीची तयारी	<p>वाणांची निवड: जे. एस.-३३५, फुले कल्याणी (डी.एस.२२८), फुले अग्रणी (के. डी.एस.३४४), जे. एस १०३५, जे. एस १५६०, एम. ए. सी. एस. ११८८, के. एस. १०३, फुले किमया (के. डी.एस.७५३), फुले संगम (के. डी.एस.७२६) फुले दुर्वा (के. डी.एस.९९२), एम. ए. यू. एस. १५८, एम. ए. यू. एस. ६१२ आणि समृद्धि (एम. ए. यू. एस. ७१) या वाणांची निवड करावी.</p> <p>बियाणे: सलग पेरणीसाठी ७५-८० किलो प्रति हेक्टर तर टोकण करण्यासाठी ४५ - ५० किलो प्रति हेक्टर बियाणे वापरावे.</p> <p>बीजप्रक्रिया: जमिनीतून प्रसार होणाऱ्या रोगांपासून संरक्षण करण्यासाठी प्रति किलो बियाणास थायोफिनेट मीथाईल ५० ग्रॅम प्रति लिटर + पायरेक्लोस्ट्रोबीन ५० ग्रॅम एफ.एस.प्रती लिटर किंवा अँझोक्सिस्ट्रोबीन २.५% + थायोफिनेट मिथाईल ११.२५% + थायोमिथोक्झाम ३०% एफ.एस. १० मिली प्रति १० किलो बियाण्यास बीजप्रक्रिया करावी त्यामुळे खोड माशी पासून रोपावस्थेत पिकाचे संरक्षण होईल.</p> <p>बीज प्रक्रिया करताना प्रथम बुरशीनाशक तदनंतर कीटकनाशक आणि सर्वात शेवटी जिवाणू संवर्धकाची प्रक्रिया करावी.</p>
तूर	पेरणीची तयारी	<p>वाणांची निवड: विपुला, फुले राजेश्वरी, बी एस एम आर-८५३, बी एस एम आर-७३६, बी डी एन-७११, बी डी एन-</p>

हवामान आधारित कृषि सल्ला ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, जिल्हा कृषि हवामान केंद्र, कृषि विज्ञान केंद्र, मोहोळ, सोलापूर.

दूरध्वनी - (०२१८९) २३३००१

ईमेल - damu.kvkmohol@gmail.com

		<p>७१६ आणि पि.के.व्ही.तारा या वाणांची निवड करावी.</p> <p>बियाणे प्रमाण: मध्यम मुदतीच्या राजेश्वरी, विपुला व बी डी एन-७११ या वाणासाठी हेक्टरी १२ ते १५ किलो बियाणे पुरते. उशिरा येणाऱ्या आणि जास्त अंतरावर लावावयाच्या वाणासाठी हेक्टरी ५ ते ६ किलो बियाणे टोकण पद्धतीसाठी पुरेशे होते.</p> <p>बीजप्रक्रिया: पेरणीपूर्वी प्रतिकिलो बियाण्यास ४ ग्रॅम कार्बोक्झिन ३७.५% + थायारम ३७.५% डब्ल्यू.एच.सी बिजप्रक्रिया करावी. यानंतर प्रत्येकी २५० ग्रॅम रायझोबियम व पी.एस.बी. जिवाणू संवर्धन १० किलो बियाण्यास गुळाच्या थंड द्रावणातून चोळावे.</p> <p>बीज प्रक्रिया करताना प्रथम बुरशीनाशक तदनंतर कीटकनाशक आणि सर्वात शेवटी जिवाणू संवर्धकाची प्रक्रिया करावी.</p>
सुग आणि उडीद	पेरणीची तयारी	<p>वाणांची निवड: मूग: वैभव, पी.के.व्ही.ए.के.एम-४, बी.एम.२००३-२, बी.एम.२००२-१, बी. पी.एम. आर -१४५, उत्कर्षा, फुले चेतक हे वाण खरीपासाठी उपयुक्त आहे.</p> <p>उडीद : बी.डी.यू -१, आणि टी.ए.यू - १</p> <p>बियाणे प्रमाण: १५ ते २० किलो/हेक्टरी</p> <p>बीजप्रक्रिया: पेरणीपूर्वी प्रती किलो बियाण्यास ५ ग्राम ट्रायकोडर्मा पावडर लावावी व त्यानंतर २५ ग्राम रायझोबियम जिवाणूची पावडर गुळाच्या थंड पाण्यामध्ये मिसळून लावावी. मूग, उडीद या पिकांच्या बियाण्यासाठी चवळी गटाचे रायझोबियम जिवाणू संवर्धन वापरावे. ट्रायकोडर्मा मुळे बुरशीजन्य रोगाचे नियंत्रण होते. रायझोबियम मुळे मुलावरील गाठी वाढून नत्राची उपलब्धता वाढते.</p> <p>बीज प्रक्रिया करताना प्रथम बुरशीनाशक तदनंतर कीटकनाशक आणि सर्वात शेवटी जिवाणू संवर्धकाची प्रक्रिया करावी.</p>
मका	पेरणीची तयारी	<p>पेरणीची पद्धत : टोकन</p> <p>टोकणीचे अंतर : ७५ सेमी X २० सेमी - उशिरा व मध्यम कालावधीच्या वाणासाठी : ६० सेमी X २० सेमी - कमी कालावधीच्या वाणासाठी</p> <p>बियाणे : १५ ते २० किलो प्रती हेक्टर</p> <p>बीजप्रक्रिया: २ ते २.५ ग्राम थायरम प्रती किलो बियाण्यास पेरणीपूर्वी लावावे. तसेच पेरणीपूर्वी अझॅटोबॅक्टर वापरावे. बीज प्रक्रिया करताना प्रथम बुरशीनाशक तदनंतर कीटकनाशक आणि सर्वात शेवटी जिवाणू संवर्धकाची प्रक्रिया करावी.</p>
सूर्यफूल	पेरणीची तयारी	<p>वाणांची निवड: सुधारित जाती - फुले भास्कर, मॉडर्न, भानू संकरित वाण- के.बी.एस.एच.१, एल.एस.एफ.एच-१७१, एल.एस.एफ.एच-३५, एल.एस.एफ.एच-०८, के.बी.एस.एच.-४४, एम.एस.एफ.एच-१७ आणि फुले रविराज या वाणांची निवड करावी.</p> <p>बीजप्रक्रिया: केवडा रोग टाळण्यासाठी ६ ग्रॅम मेटॅलॅक्झिल ३५ डब्ल्यू.एस. प्रति किलो बियाण्यास चोळावे. तसेच विषाणूजन्य (नॅक्रॉसिस) रोगाच्या प्रतिबंधासाठी थायामिथोक्झाम ३०% एफ.एस.१० मिली प्रति किलो बियाण्यास लावावे. त्यानंतर अझॅटोबॅक्टर हे जिवाणू खत २५ ग्रॅम प्रति किलो बियाण्यास पेरणीपूर्वी लावावे.</p> <p>बीज प्रक्रिया करताना प्रथम बुरशीनाशक तदनंतर कीटकनाशक आणि सर्वात शेवटी जिवाणू संवर्धकाची प्रक्रिया करावी.</p>
भुईमूग	पेरणीची तयारी	<p>वाणांची निवड: एसबी- ११, जेएल -२४ (फुले प्रगती), टी.ए.जी. -२४, टी.जी -२६, जेएल-५०१, फुले उन्नती, जेएल-७७६ (फुले भारती), केडिजी-१२३ (फुले मोरणा), केडिजी-१२८ (फुले वारणा) आणि जे.एल.१०८५ (फुले धनी)</p> <p>बियाणे: भुईमुगाचे वाणनिहाय बियाणे प्रति हेक्टरी खालीलप्रमाणे वापरावे.</p> <p>१०० किलो : एसबी- ११, टी.ए.जी. -२४, टीजी -२६, जेएल-५०१</p> <p>१२० ते १२५ किलो: फुले प्रगती, फुले उन्नती, फुले भारती, फुले वारणा, फुले मोरणा</p> <p>बीजप्रक्रिया: बियाण्यापासून प्रादुर्भाव होणाऱ्या व रोपावस्थेत येणाऱ्या रोगापासून पिकांचे संरक्षण करण्यासाठी पेरणीपूर्वी प्रती किलो बियाण्यास ५ ग्राम थायरम किंवा २ ग्राम कार्बेन्डीझम किंवा ३ ग्रॅम मॅन्कोझेब किंवा ५ ग्राम ट्रायकोडर्मा जैविक बुरशीनाशक चोळावे. नंतर एक किलो बियाण्यास २५ ग्रॅम रायझोबियम आणि २५ ग्रॅम स्फुरद विरघळनारे जिवाणू संवर्धक (घनरूप किंवा द्रवरूप) चोळावे. बिजप्रक्रिया केलेले बियाणे सावलीत सुकवून पेशावे.</p> <p>बीज प्रक्रिया करताना प्रथम बुरशीनाशक तदनंतर कीटकनाशक आणि सर्वात शेवटी जिवाणू संवर्धकाची प्रक्रिया करावी.</p>
ऊस	बांधणी	<p>सुरू ऊस पिकास मोठ्या बांधणीच्या वेळी १०० किलो नत्र (२१७ किलो युरिया), ५५ किलो स्फुरद (३४४ किलो सिंगल सुपर फॉस्फेट) आणि ५५ किलो पालाश (१२ किलो म्युरेट ऑफ पोटॅश) अशी प्रती हेक्टरी रासायनिक खतांची मात्रा द्यावी.</p> <p>हुमणी : वळवाचा पहिला पाऊस झाल्यावर हुमणीचे भुंगेरे सायंकाळी बाभूळ, कडुनिंब, व बोर या झाडांवर जमा होतात. अगोदर मादी भुंगेरे व त्यानंतर नर भुंगेरे जमिनीतून बाहेर पडतात. या झाडांवर बसून ते झाडांचा पाला खातात. अश्या झाडांच्या फांद्या रात्री काठीच्या सहाय्याने हलवून खाली पडलेले भुंगेरे गोळा करून रॉकल मिश्रित पाण्यात</p>

हवामान आधारित कृषि सल्ला
ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, जिल्हा कृषि हवामान केंद्र,
कृषि विज्ञान केंद्र, मोहोळ, सोलापूर.

दूरध्वनी - (०२१८९) २३३००१

ईमेल - damu.kvkmohol@gmail.com

		टाकून त्यांचा नाश करावा.
भाजीपाला	रोप वाटिका तयार करणे	पाण्याची खात्रीशीर सोय असल्यास कांदा, वांगी, मिरची, टोमॅटो, ई. पिकांची लागवड खरीप हंगामामध्ये करण्यासाठी गाडी वाप्यावर रोपे तयार करावीत.
डाळिंब	मृग बहार फुलधारणा आणि फळधारणा	जर बागेत आधिपासूनच तेलकट डागाचा प्रादुर्भाव असेल तर स्ट्रेप्टोसायक्लीन (स्ट्रेप्टोमायसीन सल्फेट ९०% + टेट्रासायक्लीन हायड्रोक्लोराइड १०%) @ ०.५ ग्रॅम प्रती लिटर हे महिन्यातून एकदा आणि ७-१० दिवसांच्या अंतराने ब्रोनोपाल नंतर फवारावे. गरजेपेक्षा अधिक फवारण्या टाळाव्यात. जर पाऊस झाला असेल नंतर लगेचच स्ट्रेप्टोसायक्लीन + कॉपरजन्य बुरशीनाशकाची फवारणी करावी.
जनावरांचे व्यवस्थापन		खरीप हंगाममध्ये जनावरांच्या खाद्यासाठी पुढील चारा पिकांच्या वाणांची निवड करावी. ज्वारी : रुचिरा, फुले अमृता, माळदंडी ३५-१, फुले गोधन या वाणांची निवड करावी. मका : आफ्रिकन टॉल, मांजरी कंपोजिट, विजय, गंगा सफेत - २ या वाणांची निवड करावी. संकरित नेपियर गवत : फुले जयवंत, फुले गुणवंत या वाणांची निवड करावी. जनावरांना लाळखुरकत, फऱ्या व घटसर्प या रोगांच्या एकत्रित रोगप्रतिबंधक लसी टोचून घ्याव्यात.

स्त्रोत :
१) हवामान पूर्वानुमान : प्रादेशिक हवामान पूर्वानुमान केंद्र, मुंबई.
२) मागील हवामान : विभागीय कृषि संशोधन केंद्र, सोलापूर.

ठिकाण : कृषि विज्ञान केंद्र, मोहोळ, सोलापूर.
दिनांक : २८ जून २०२२

स्वाक्षरीत
प्रमुख अन्वेषक, ग्रामीण कृषि मौसम सेवा-जिल्हा कृषि
हवामान केंद्र, कृषि विज्ञान केंद्र, मोहोळ, सोलापूर.